

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Министерство на труда и социалната политика

Нормативен акт:

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта (Обн., ДВ, бр. 112 от 29.12.2001 г., в сила от 1.01.2002 г., изм., бр. 54 от 31.05.2002 г., в сила от 1.12.2002 г., бр. 120 от 29.12.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., бр. 26 от 21.03.2003 г., изм., бр. 86 от 30.09.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., бр. 114 от 30.12.2003 г., бр. 52 от 18.06.2004 г., в сила от 1.08.2004 г., бр. 81 от 17.09.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., доп., бр. 27 от 29.03.2005 г., изм. и доп., бр. 38 от 3.05.2005 г., бр. 18 от 28.02.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 33 от 21.04.2006 г., изм. и доп., бр. 48 от 13.06.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм., бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., изм. и доп., бр. 26 от 7.03.2008 г., бр. 89 от 14.10.2008 г., доп., бр. 109 от 23.12.2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 10 от 6.02.2009 г., доп., бр. 32 от 28.04.2009 г., изм., бр. 41 от 2.06.2009 г., в сила от 1.07.2009 г., бр. 74 от 15.09.2009 г., в сила от 15.09.2009 г., доп., бр. 49 от 29.06.2010 г., в сила от 1.07.2010 г., изм. и доп., бр. 59 от 31.07.2010 г., доп., бр. 85 от 29.10.2010 г., изм., бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., доп., бр. 9 от 28.01.2011 г., изм. и доп., бр. 43 от 7.06.2011 г., в сила от 15.06.2011 г., бр. 7 от 24.01.2012 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 68 от 2.08.2013 г., в сила от 2.08.2013 г., изм. и доп., бр. 70 от 9.08.2013 г., бр. 54 от 1.07.2014 г., доп., бр. 61 от 25.07.2014 г., изм. и доп., бр. 54 от 17.07.2015 г., в сила от 17.07.2015 г., изм., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г., изм. и доп., бр. 101 от 22.12.2015 г., изм., бр. 102 от 29.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 33 от 26.04.2016 г., в сила от 21.05.2016 г., бр. 59 от 29.07.2016 г., в сила от 1.08.2016 г., изм. и доп., бр. 88 от 8.11.2016 г., бр. 97 от 5.12.2017 г., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 24 от 16.03.2018 г., в сила от 23.05.2018 г., бр. 91 от

	2.11.2018 г., в сила от 2.05.2019 г., бр. 17 от 26.02.2019 г., бр. 24 от 22.03.2019 г., в сила от 1.07.2020 г. - изм., бр. 101 от 27.12.2019 г.; изм., бр. 21 от 13.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., бр. 21 от 12.03.2021 г., в сила от 1.06.2021 г., изм. и доп., бр. 41 от 3.06.2022 г., в сила от 3.06.2022 г.)
☒ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☐ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Искрен Ангелов, директор на Дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“	Телефон и ел. поща: 02/8119 509 Iskren.Angelov@mlsp.government.bg
1. Проблем/проблеми за решаване: Проблем 1 „Фрагментираните насърчителни мерки за заетост, регламентирани в Закона за насърчаване на заетостта според групата безработни лица, към която са насочени, не са гъвкави в достатъчна степен и не осигуряват възможности за бързи и ефективни преходи от безработица към заетост“ <i>1.1.Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.</i> В Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) са регламентирани разнообразни насърчителни мерки, които осигуряват финансови стимули за работодатели, които наемат безработни лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда. Спецификата на част от насърчителните мерки се определя само от целевата група, към която са насочени, а дейностите и субсидиите са идентични. Те включват: - мярка по чл. 36, ал. 1 от ЗНЗ за наемане на безработни лица до 29-годишна възраст; - мярка по чл. 36, ал. 2 от ЗНЗ за наемане на младежи с трайни увреждания, включително военноинвалиди, както и младежи, ползващи социални или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа, завършили образованието си; - мярка по чл. 36а от ЗНЗ за наемане на непълно работно време на безработни лица до 29-годишна възраст, с непрекъснато поддържана регистрация не по-малко от 12 месеца; - мярка по чл. 41 от ЗНЗ за стажуване на безработни лица до 29-годишна възраст; - мярка по чл. 41а от ЗНЗ за чиракуване на безработни лица до 29-годишна възраст с основно или по-ниско образование и без квалификация за чиракуване; - мярка по чл. 52 от ЗНЗ за наемане на безработни лица с трайни увреждания; - мярка по чл. 53а от ЗНЗ за наемане на безработни лица - самотни родители (осиновители) и майки (осиновителки) с деца до 5-годишна възраст; - мярка по чл. 55 от ЗНЗ за наемане на безработни лица, изтърпели наказание лишаване от свобода; - мярка по чл. 55а от ЗНЗ за наемане на безработни лица над 55-годишна възраст;	

- мярка по чл. 55в от ЗНЗ за наемане на безработни лица с непрекъснато поддържана регистрация не по-малко от 12 месеца.

По данни от административната статистика на Агенцията по заетостта към 31 октомври 2022 г. равнището на безработица е 4.3%. Регистрираните безработни лица са 141 987. Броят на продължително безработните лица с регистрация в бюрата по труда над 1 година е 31 666. Относителният им дял в общата структура на безработните лица е 22.3%. Към 31 октомври 2022 г. безработните младежи до 29 г. са 16 411, а безработните лица над 50-годишна възраст - 58 490. Относителният им дял в общата структура на безработните лица е 41.2%. В предпензионна възраст (над 55 г.) са 67.2% от общия брой безработни лица над 50 г.

По данни от административната статистика на Агенцията по заетостта, за периода януари-октомври 2022 г., реализацията на насърчителните мерки с фокус върху уязвимите групи е, както следва:

- по чл. 36, ал. 1 от ЗНЗ в заетост са включени 326 лица, средно са работили 313 лица;
- по чл. 36, ал. 2 от ЗНЗ в заетост са включени 5 лица, средно са работили 7 лица;
- по чл. 36а от ЗНЗ в заетост са включени 12 лица, средно са работили 6 лица;
- по чл. 41 от ЗНЗ в заетост са включени 23 лица, средно са работили 11 лица;
- по чл. 41а от ЗНЗ в заетост са включени 30 лица, средно са работили 13 лица;
- по чл. 52 от ЗНЗ в заетост са включени 103 лица, средно са работили 87 лица;
- по чл. 53а от ЗНЗ в заетост са включени 244 лица, средно са работили 168 лица;
- по чл. 55 от ЗНЗ нито едно лице не е включено в заетост, работило е 1 лице, което е наето през предходната година;
- по чл. 55а от ЗНЗ в заетост са включени 272 лица, средно са работили 204 лица;
- по чл. 55в от ЗНЗ в заетост са включени 217 лица, средно са работили 208 лица.

Ежегодно с Националния план за действие по заетостта, който се приема от Министерския съвет, се определя броят на подкрепените лица по всяка мярка, видовете стимули за конкретен период и необходимите средства от държавния бюджет. В чл. 4, ал. 3 от ЗНЗ е уредена възможността след изтичане на три месеца от финансовата година министърът на труда и социалната политика да преразпределя неусвоени средства от едни програми и мерки към други програми и мерки, които могат да усвоят допълнително средства, след съгласуване с Националния съвет за насърчаване на заетостта. В рамките на календарната година този подход изисква редица административни процедури. Поради ограничените средства от държавния бюджет за реализиране на активната политика на пазара на труда, част от мерките са с малък брой участници, което ги прави неефективни и е свързано с административни разходи, както за работодателите, така и за дирекциите „Бюро по труда“.

За да бъде ефективно управлението на ограничения бюджетен ресурс за реализиране на активна политика на пазара на труда, е важно да се усъвършенства нормативната рамка, за да се осигурят гъвкави инструменти, които бързо и ефективно адресират потребностите на работодателите от работна сила с определена квалификация и подкрепят лицата от уязвимите групи. Чрез обединяването на насърчителните мерки, насочени към неравнопоставените групи на пазара на труда, ще се постави акцент върху удовлетворяване на търсенето на работна сила. Работодателите обявяват свободни работни места в дирекциите „Бюро по труда“ и посочват изискванията за завършено образование и професионален опит. Водещо при подбора е съответствието между търсените и предлаганите характеристики на работната сила, а не принадлежността към конкретна уязвима група. Чрез обединяване на насърчителните мерки ще се създават условия за по-бързо и ефективно устройване на работа на безработни лица от уязвимите групи.

Нормативната промяна не ограничава обхвата на групите в неравностойно положение на пазара на труда. Ще се оптимизира процесът на планиране и реализиране на насърчителната мярка и ще се съкратят административните процедури по съгласуване и утвърждаване на преразпределение на неусвоени средства по Националния план за действие по заетостта за съответната година.

Обединената мярка е надградена с възможности за обучение по заявка от работодателя за придобиване на професионална квалификация или ключови компетентности, което създава перспектива за устойчива заетост. Предвидена е и възможност да се подпомага адаптацията на лицата в трудовия процес от ментор. Тези дейности, които целят дългосрочна реализация на лицата на пазара на труда, ще се финансират със средства от държавния бюджет.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Посоченият проблем не може да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблемите, тъй като липсва регламентация на обединена насърчителна мярка за заетост, насочена към целевите групи, която да осигурява възможности за бързи и ефективни преходи на пазара на труда. Не са нормативно уредени и възможностите за обучение на работното място, и подкрепата за адаптация към трудовия процес чрез ментор.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Не е необходимо предприемане на задължителни действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен. Не се налагат действия, произтичащи от актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

През 2015 г. по проект „Извършване на оценка на ефекта на активните политики на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет”, реализиран с финансовата подкрепа по ОП РЧР 2007-2013 г., е изготвена последваща оценка на ефекта от активната политика на пазара на труда на индивидуално ниво, с фокус върху програмите и насърчителните мерки, финансирани със средства от държавния бюджет в Националния план за действие по заетостта през 2011 г. Резултатите от изследването показват, че около половината от участниците в програмите и мерките за заетост и обучение са се реализирали дългосрочно на пазара на труда, чрез повторна заетост или чрез започване на собствен бизнес, като е отчетен и негативния ефект от неблагоприятната социално-икономическа среда върху последващата реализация на пазара на труда на лицата. Тази група се допълва и от лицата, които са успели да се пенсионират, благодарение на участието си в програмите и мерките, като по този начин за над половината от участниците е налице позитивен ефект. Лицата, участвали в програмите и мерките, са имали с около 60% по-големи шансове да си намерят работа, в сравнение с лицата, които не са имали възможност да участват.

В рамките на същия проект са разработени и изследванията: „Оценка на всички елементи (програми и мерки за заетост) на активната политика на пазара на труда в следните направления: насоченост; релевантност към Стратегията на ЕС „Европа 2020“; икономичност; ефективност; ефикасност“ и „Последваща оценка на приноса на активната политика на пазара на труда за

изменение на избрани показатели, характеризиращи икономическото и социално развитие на страната за периода 2000-2011 г.“. Резултатите от изследването, посветено на оценка на елементите на активната политика на пазара на труда по определени показатели, показват високи позитивни оценки, изразени от безработните лица и експертите в системата на Агенцията по заетостта. Работодателите също дават висока оценка на програмите и мерките, в които са участвали. Според направената оценка не трябва да се надценява потенциалът на активната политика на пазара на труда да влияе върху определени макроикономически показатели. Основните индикатори, които би трябвало да се обвързват с целеви стойности, измерващи ефекта на интервенциите, трябва да са свързани с пазара на труда.

През 2017 г. по проект „Повишаване ефективността на провежданата политика по заетостта“, финансиран по ОП РЧР 2014-2020 г., са изготвени оценки на ефекта от активната политика на пазара на труда, финансирана със средства от държавния бюджет, на индивидуално ниво (нетна оценка). Обект на изследването са програмите и мерките, включени в Националния план за действие по заетостта през 2015 г. През 2019 г. в рамките на същия проект са разработени оценки на ефекта от активната политика на пазара на труда, финансирана със средства от държавния бюджет, на индивидуално ниво (нетна оценка). Оценките са с фокус върху програмите и мерките, включени в Националния план за действие по заетостта през 2017 г.

Докладите от изследванията са публикувани на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика в рубриката „Политики“ → „Заетост“ → „Стратегии, изследвания, отчети“.

Проблем 2 „Необходимост от прецизиране на нормативни разпоредби в ЗНЗ, за да се подобрят условията за насърчаване на заетостта и достъпа на търсещите работа лица до посреднически услуги“

2.1. *Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.*

Въпреки положителните тенденции на пазара на труда в страната, свързани с намаляване на безработицата и нарастване на заетостта, е необходимо да се усъвършенства нормативната рамка на политиката по заетостта, за да се осигури работна сила с активно поведение на пазара на труда, която притежава подходящите знания и умения в съответствие с потребностите на работодателите. Необходими са изменения и допълнения на ЗНЗ с фокус върху следните теми:

1. Намаляване периода на санкция за лицата с прекратена регистрация на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 – 5, 7 и 8: Правото на търсещите работа лица да ползват безплатни посреднически услуги по информиране и наемане на работа е обвързано с регистрация в дирекциите „Бюро по труда“. В разпоредбата на чл. 20, ал. 5 от ЗНЗ е предвидена санкция за лицата, която ги лишава от достъп до услуги за период не по-кратък от 6 месеца. Регистрацията на търсещите работа лица в бюрата по труда се прекратява, когато:

- не изпълнят препоръките на трудовия посредник или действията и сроковете в плана за действие;
- не се явят на посочените дата и час в писмената покана от поделението на Агенцията по заетостта или в срок три работни дни след тази дата;
- откажат да приемат предложената им подходяща работа и/или включване в програми и мерки за заетост и обучение за възрастни по ЗНЗ, както и в програми и проекти, финансирани със средства от европейски и други международни фондове;
- прекратят участието си в курс за обучение на възрастни;

- не изпълняват изискването да уведомят поделение на Агенцията по заетостта в 7-дневен срок, при промяна в декларираните обстоятелства във връзка с принадлежността към определена група търсещи работа лица;
- декларираят неверни данни при регистрацията в териториалното поделение на Агенцията по заетостта.

Съгласно чл. 20, ал. 5 от ЗНЗ лицата имат право на следваща регистрацията не по-рано от изтичането на 6 месеца след прекратяване на предходна регистрацията. Проучване на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, посветено на политиките за активиране на неактивни лица, определя като „тежки“ и „машабни“ санкциите за неучастие в активните политики или при отказ на подходяща работа. Изключването от регистъра за 6-месечен период води и до намаляване на доходите на лицата, поради прекратяване на паричните обезщетения за безработица и/или социалните помощи. Санкциите водят не само до загуба на правото на обезщетение и/или помощи, но и прекратяват достъпа до посреднически услуги, които подпомагат интеграцията на лицата на пазара на труда и поставят лицата в групата на икономически неактивните лица. С цел ограничаване на бариерите пред заетостта и недопускане демотивирането на лицата, е целесъобразно намаляване на санкцията от 6 месеца на 3.

2. Регламентиране предоставянето на информация от Агенцията по заетостта на Агенцията за социално подпомагане за издадени решения на ръководителите на поделенията на Агенцията по заетостта за прекратяване и възстановяване на регистрацията на безработните лица, тъй като регистрацията като безработно лице може да е обвързана с права за социално подпомагане.

3. Разширяване достъпа на безработните лица до участие в субсидирана заетост и обучение: Търсещото работа лице има право да ползва във всяка дирекция „Бюро по труда“ в страната следните посреднически услуги: информиране и/или консултиране, психологическо подпомагане и насочване и подпомагане за започване на работа, включително в друго населено място в страната или в други държави. Съществува ограничение на правото да се ползват услугите по мотивиране за активно поведение на пазара на труда и насочване към подходящи програми и мерки за заетост и обучение, насочване към обучение на възрастни и насочване към процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности. Тези услуги се предоставят само от дирекцията „Бюро по труда“, в която е регистрирано безработното лице. С оглед по-голяма гъвкавост при срещането на търсените от работодателите работници и служители и безработните лица, подходящи за заемане на съответно работно място и в контекста на по-широкото приложение на услуги по електронен път в системата на Агенцията по заетостта, е необходимо отпадане на ограничението и да се регламентира възможността търсещите работа лица да ползват целия спектър от посреднически услуги във всички бюра по труда в страната, независимо от адреса на регистрацията.

4. Разширяване обхвата на мярката за „зелени работни места“: Насърчителната мярка за „зелени работни места“ (чл. 55д от ЗНЗ) е въведена в законодателството през 2010 г. в условията на икономическа криза, която се характеризира със спад в заетостта и ръст на безработицата, включително и на продължителната безработица. Тези условия са отчетени при дефинирането на обхвата на целевата група – безработни лица с непрекъснато поддържана регистрацията не по-малко от 6 месеца, които се нуждаят от засилена подкрепа поради сравнително дългия период на безработица. Във връзка с ускореното развитие на зеления преход е важно да отпаднат ограниченията и да се осигури достъп до „зелени работни места“ на всички безработни лица.

5. Прецизиране на групите в неравностойно положение на пазара на труда в §1, т. 4а от Допълнителните разпоредби на ЗНЗ с оглед насърчаване на балансираното участие на пазара на труда на родителите с деца до 4-годишна възраст, обединяване в една група на безработните младежи до 29-годишна възраст, както и предефиниране групата на по-възрастните безработни лица над 55 години, предвид увеличение на възрастта за пенсиониране.

Към настоящия момент безработните бащи са изключени от уязвимата група, която обхваща безработни лица – самотни родители и майки с деца до 5 години, което не е в съответствие с един от основните принципи на Европейския стълб на социалните права – принципът на равенство между половете. Необходими са нормативни промени и във връзка с намаляване възрастта на детето от 5 на 4 години, тъй като предучилищното образование е задължително за всички деца на 4-годишна възраст. Необходимо е и прецизиране на групата на младежите – до 29 г. включително, съобразно определението в Закона за младежта, както и на определението за лица с трайни увреждания, съобразно Закона за хората с увреждания

6. Регламентиране извършването на проверки по служебен път от поделенията на Агенцията по заетостта на декларираните от търсещото работа лице данни, във връзка с неговата регистрация в една от групите по чл. 18, ал. 2 от ЗНЗ – като безработен, зает, учащ се, който желае да работи през свободното си от учене време или пенсионер, тъй като групата, в която лицето е регистрирано, води до определени права за ползване на посреднически услуги по ЗНЗ.

7. Отмяна на мерките за насърчаване на заетостта, към които липсва интерес: Практиката от последните години показва, че в ЗНЗ съществуват мерки, които не се прилагат поради липсата на интерес към тях - чл. 40 и чл. 43. От една страна дружествата за заетост на безработни лица (чл. 40) са изчерпали своята актуалност и не съществуват. В допълнение, работодателите и безработните лица не проявяват интерес към чл. 43, тъй като работата на половин работен ден носи както трудово възнаграждение в половин размер, така и социално-осигурителни права в пропорционален размер, което не е в интерес на лицата, а за работодателя административната тежест е по-голяма, а в същото време често съвместяването на едно работно място не е ефективно и изисква засилен контрол. Ето защо е необходима отмяна на мерките, към които няма интерес или са неефективни – чл. 40 от ЗНЗ за разработване и реализиране на съвместни проекти и програми на Агенцията по заетостта и дружествата за заетост на безработни лица и чл. 43 от ЗНЗ за наемане на едно работно място до две безработни лица, които са получавали парично обезщетение за безработица не повече от 5 месеца.

2.2.Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Посочените проблеми не могат да бъдат решени в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

2.3.Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблемите, тъй като липсва регламентация на съкратена санкция от 3 месеца при прекратяване на регистрацията в дирекция „Бюро по труда“. Липсват регулации за предоставянето на информация от Агенцията по заетостта на Агенцията за социално подпомагане за издадените решения на ръководителите на поделенията на Агенцията по заетостта. Това е важно условие, за да се гарантира обективност и актуалност на информацията за лицата с прекратена и възстановена регистрация в бюрата по труда, което е обвързано с получаването на социални помощи. Не са уредени възможностите да се ползват услугите по мотивиране за активно поведение на пазара на труда и насочване към подходящи

програми и мерки за заетост и обучение, насочване към обучение на възрастни и насочване към процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности във всяка дирекция „Бюро по труда“ в страната, независимо от мястото на регистрация. Също така не е нормативно регламентирана и възможността всички безработни лица да работят на „зелени работни места“, липсват регулации на извършването на проверки по служебен път от подразделенията на Агенцията по заетостта на декларираните обстоятелства от търсещото работа лице, във връзка с неговата регистрация в една от групите по ЗНЗ като безработен, зает, учащ се, който желае да работи през свободното си от учене време или пенсионер.

2.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Не е необходимо предприемане на задължителни действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен. Не се налагат действия, произтичащи от актове от правото на ЕС.

2.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

През 2015 г. по проект „Извършване на оценка на ефекта на активните политики на пазара на труда, финансирани със средства от държавния бюджет“, реализиран с финансовата подкрепа по ОП РЧР 2007-2013 г., е изготвена последваща оценка на ефекта от активната политика на пазара на труда на индивидуално ниво, с фокус върху програмите и насърчителните мерки, финансирани със средства от държавния бюджет в Националния план за действие по заетостта през 2011 г. В рамките на същия проект са разработени и изследванията: „Оценка на всички елементи (програми и мерки за заетост) на активната политика на пазара на труда в следните направления: насоченост; релевантност към Стратегията на ЕС „Европа 2020“; икономичност; ефективност; ефикасност“ и „Последваща оценка на приноса на активната политика на пазара на труда за изменение на избрани показатели, характеризиращи икономическото и социално развитие на страната за периода 2000-2011 г.“.

През 2017 г. по проект „Повишаване ефективността на провежданата политика по заетостта“, финансиран по ОП РЧР 2014-2020 г., са изготвени оценки на ефекта от активната политика на пазара на труда, финансирана със средства от държавния бюджет, на индивидуално ниво (нетна оценка). Обект на изследването са програмите и мерките, включени в Националния план за действие по заетостта през 2015 г. През 2019 г. в рамките на същия проект са разработени оценки на ефекта от активната политика на пазара на труда, финансирана със средства от държавния бюджет, на индивидуално ниво (нетна оценка). Оценкаите са с фокус върху програмите и мерките, включени в Националния план за действие по заетостта през 2017 г.

Докладите от изследванията са публикувани на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика в рубриката „Политики“ → „Заетост“ → „Стратегии, изследвания, отчети“.

Проблем 3 „Необходимост от преобразуване на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ чрез присъединяване към съществуваща административна структура – Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи, в изпълнение на мярка от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II)“

3.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Със Закона за публичните предприятия (ЗПП) и Правилника за неговото прилагане, основата на законодателната и институционална рамка е приведена в съответствие със стандартите, заложи в Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за корпоративно управление на държавните предприятия. Съгласно §2, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗПП и в изпълнение на т. 2 от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II), Агенцията за публичните предприятия и контрол (АППК) изготви анализ на създадените със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон държавни предприятия за изясняване на характера на осъществяваната от тях дейност - предимно търговска или предимно публични функции и политики. Анализът е одобрен с Решение № 231 на Министерския съвет от 18 март 2021 г., с което се дава ход на реструктурирането на държавните предприятия в търговски дружества или административни структури. Съгласно т. 2 от Решението е изготвен функционален анализ на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ (ДП БГЦПО), създадено с чл. 60а от Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), и е направено предложение за преобразуване на предприятието чрез присъединяването му в структурата на Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи (ЦРЧРРИ) – второстепенен разпоредител с бюджет (ВРБ) към министъра на труда и социалната политика. С Решение № 574 на Министерския съвет от 1 август 2022 г. е одобрено преобразуването на ДП БГЦПО в административна структура, поради това, че осъществява предимно публични функции и политики, свързани с повишаване пригодността за заетост на безработни лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда.

3.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Не е възможно проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работата и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. За да се прекрати държавното предприятие, следва да се отмени чл. 60а от действащия ЗНЗ, с който предприятието е образувано като юридическо лице по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

3.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Описаният проблем не може да се реши без законодателна промяна. Действащият ЗНЗ регламентира създаването на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ като юридическо лице по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, със седалище София и с клонове – териториални поделения.

3.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Предложената промяна произтича от §2, ал. 4 от Закона за публичните предприятия и Решение № 574 на Министерския съвет от 1 август 2022 г., което предвижда конкретни действия във връзка с изпълнение на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II). Преобразуването на държавно предприятие, създадено със специален закон по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, се извършва със закон.

Промяната е свързана освен с ангажиментите на страната по Област 2 от Плана за действие с мерки за адресиране на последващите ангажименти на Р България след присъединяването към ERM II,

така и с изпълнението на мярка 236 по Реформа C10.R7 от Националния план за възстановяване и устойчивост – „Приемане на програма за преобразуване на държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон“.

3.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях

Към настоящия момент не е извършвана последваща оценка на ЗНЗ.

2. Цели:

Проблем 1 „Фрагментираните насърчителни мерки за заетост, регламентирани в Закона за насърчаване на заетостта според групата безработни лица, към която са насочени, не са гъвкави в достатъчна степен и не осигуряват възможности за бързи и ефективни преходи от безработица към заетост“

Цел 1 „Повишаване на ефекта от активната политика на пазара на труда чрез обединяване и допълване на съществуващи мерки за безработните лица и работодателите“

Проблем 2 „Необходимост от прецизиране на нормативни разпоредби в ЗНЗ, за да се подобрят условията за насърчаване на заетостта и достъпа на търсещите работа лица до посреднически услуги“

Цел 1 „Насърчаване участието на пазара на труда чрез прецизиране на разпоредби от ЗНЗ“

Проблем 3 „Необходимост от преобразуване на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ чрез присъединяване към съществуваща административна структура – Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи, в изпълнение на мярка от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажменти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II)“

Цел 1 „Преобразуване на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение в административна структура“

**Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.*

3. Заинтересовани страни:

1. Безработни лица, регистрирани в дирекциите „Бюро по труда“;
2. Работодатели, които желаят да наемат безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда;
3. Работодатели, които разкриват „зелени работни места“ по смисъла на §1, т. 35 от Допълнителните разпоредби на ЗНЗ;
4. Агенция по заетостта и нейните териториални поделения, по отношение на изпълнението на политиката за насърчаване на заетостта;
5. Министерство на труда и социалната политика, по отношение на разработването и координацията на политиката за насърчаване на заетостта;
6. Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“;
7. Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: Фрагментираният насърчителен мерки за заетост, регламентирани в Закона за насърчаване на заетостта според групата безработни лица, към която са насочени, не са гъвкави в достатъчна степен и не осигуряват възможности за бързи и ефективни преходи от безработица към заетост

Вариант 1 „Без действие“:

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни

Описание:

При Вариант 1 „Без действие“ ще продължи прилагането на не достатъчно гъвкав подход в активната политика за насърчаване на заетостта, който се характеризира с голям брой насърчителни мерки за заетост, от които в голяма част участват малко лица. Ежегодно в Националния план за действие по заетостта, който се приема с Решение на Министерския съвет, ще се определят параметрите, видовете стимули и необходимите средства от държавния бюджет за реализация на всяка насърчителна мярка, която е насочена към лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда. Ще се запази настоящият принцип на действие на редица мерки за насърчаване работодателите да наемат безработни лица и при липса на интерес към определени мерки ще продължи да се прилага преразпределението на неусвоени средства към други програми и мерки, които могат да усвоят допълнително средства, след съгласуване с Националния съвет за насърчаване на заетостта, което е свързано с изпълнението на редица административни процедури.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия за заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Без регламентиране на обединена и допълнена насърчителна мярка за заетост в подкрепа на групите в неравностойно положение на пазара на труда, ще се изразходва неефективно ограниченият бюджетен ресурс за активна политика на пазара на труда, тъй като липсват възможности за гъвкав подход според потребностите на работодателите.

Без нормативно регламентиране, безработните лица ще бъдат лишени от възможността да участват в обучение за придобиване на професионална квалификация или ключови умения, за да повишат шансовете си за устойчива заетост. Без да се регламентира подкрепата от ментор, лицата ще се сблъскват с трудности при изпълнение на трудовите си задължения и риск да загубят работата си.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не е идентифицирано пряко въздействие върху малките и средни предприятия, но индиректно ще се запази положителният насърчителен елемент, който е залегнал в Методиката за подбор и оценка на работодатели за ползване на

насърчителни мерки за заетост и обучение по ЗНЗ, утвърдена със заповед на министъра на труда и социалната политика.

Административна тежест: Без промяна.

Ще се запази настоящата ситуация. Ще се планират, реализират и администрират голям брой насърчителни мерки за заетост, насочени според целевата група, което е свързано с липсата на гъвкавост при усвояването на планираните средства и забавяне в процедурите за подбор, насочване и устройване на работа на безработните лица.

Вариант 2 „Приемане на промени в ЗНЗ, които регламентират обединена и допълнена насърчителна мярка за заетост на безработни лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда“:

2.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:

Усъвършенстването на нормативната рамка ще допринесе за ефективно управление на ограничения бюджетен ресурс за реализиране на активна политика на пазара на труда. Чрез намаляване на броя на видовете насърчителни мерки и обединяването им в една ще се постави акцент върху удовлетворяване на търсенето на работна сила. Ще се подобри гъвкавостта на инструментите на активната политика на пазара на труда, за да се адресират бързо и ефективно потребностите на работодателите от работна сила с определена квалификация и ще се подкрепят лицата от уязвимите групи. Регламентирането на възможности за обучение за придобиване на професионална квалификация или ключови умения на лицата ще подобри шансовете им за устойчива заетост. Нормативното уреждане на подкрепата от ментор, който ще подпомага лицата в трудовия процес, ще допринесе за изграждане на трудови навици у лицата и ще спомогне за постигане на устойчива заетост.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Законодателните промени ще допринесат за повишаване на гъвкавостта на инструментите на активната политика на пазара на труда за удовлетворяване на потребностите на работодателите от работна сила и ефективна стопанска дейност. Възможността за обучение на лицата за придобиване на професионална квалификация или ключова компетентност също е с положителен ефект за конкурентоспособността на предприятията. Подкрепата за интеграцията на лицата на пазара на труда ще се надгради и с услуги на ментор, който ще ги подпомага в тяхната трудова адаптация.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани отрицателни въздействия върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

2.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не е идентифицирано пряко въздействие върху малките и средните предприятия, но индиректно по-гъвкавите инструменти на активната политика за наемане и обучение на безработни лица ще осигурят положителен ефект за стопанската дейност на малките и средните предприятия.

Административна тежест: Без промяна.

4.2. По проблем 2: Необходимост от прецизиране на нормативни разпоредби в ЗНЗ, за да се подобрят условията за насърчаване на заетостта и достъпа до посреднически услуги

Вариант 1 „Без действие“:

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:

При Вариант 1 „Без действие“ ще продължи да се прилага действащото законодателство и ще се възпроизвеждат условията, които ограничават достъпа до заетост. Поради липсата на нормативна регламентация няма да се прилага съкратената санкция от 3 месеца при прекратяване на регистрацията в дирекция „Бюро по труда“. Няма да се прилага и регулацията за предоставяне на информация от Агенцията по заетостта на Агенцията за социално подпомагане за издадените решения на ръководителите на поделенията на Агенцията по заетостта за прекратена и възстановена регистрация в бюро по труда на безработни лица. Безработните лица ще се сблъскват с ограничения по отношение на правото да ползват услуги по мотивиране за активно поведение на пазара на труда и насочване към подходящи програми и мерки за заетост и обучение, насочване към обучение на възрастни и насочване към процедура за валидиране на професионални знания, умения и компетентности само в дирекцията „Бюро по труда“ по регистрация. Ще бъдат лишени от възможността да работят на „зелени работни места“ безработни лица, които не отговарят на изискването да са с непрекъснато поддържана регистрация в дирекция „Бюро по труда“ не по-малко от 6 месеца. Без нормативна регламентация ще се възпрепятства извършването на проверки по служебен път от служители на Агенцията по заетостта на декларираните обстоятелства от търсещото работа лице, във връзка с неговата регистрация в една от групите като безработен, зает, учащ се, който желае да работи през свободното си от учене време или пенсионер. Ще се запази формулировката на групите в неравностойно положение на пазара на труда, от които са изключени безработните бащи, възрастта на детето няма да бъде съобразена с изискванията за задължителната предучилищна подготовка, както и няма да бъде увеличена на 55 години възрастовата граница за по-възрастната група безработни лица. Легалните определения на групата на младежите и лицата с трайни увреждания няма да съответства на нормативно регламентираните определения в специалните закони (Закон за младежта и Закон за хората с увреждания).

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия за заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

За част от безработните лица ще продължат да действат бариери пред достъпа до заетост, обучение и възможност за валидиране на придобити знания, умения и компетентности. Липсата на обмен на данни между АЗ и АСП ще доведе до загуба на права или до нерегламентирано получаване на социални помощи. Лицата ще са изправени пред по-голям риск от бедност и социално изключване.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не е идентифицирано пряко въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест: Без промяна.

Вариант 2 „Приемане на промени в ЗНЗ, с които се прецизират нормативни разпоредби, с цел подобряване на условията за насърчаване на заетостта и достъпа на търсещите работа лица до посреднически услуги“:

2.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:

Със законодателните промени санкцията за безработните лица при:

- прекратяване на регистрацията поради неизпълнение на препоръките на трудовия посредник или действията и сроковете в плана за действие;
- неявяване на посочените дата и час в писмената покана от поделението на Агенцията по заетостта или в срок от три работни дни след тази дата;
- отказ да се приеме предложената подходяща работа или включване в програми и мерки за заетост, обучение за възрастни, както и в програми и проекти, финансирани със средства от европейски и други международни фондове;
- прекратяване на участието в курс за обучение;
- неизпълнение на задължението за уведомление на дирекцията „Бюро по труда“ при промяна на определени обстоятелства;
- деклариране на неверни данни,

обвързана с правото на повторна регистрация ще се намали от 6 на 3 месеца. По този начин ще се ограничат бариерите, ще се намали продължителността на икономическа неактивност на лицата и ще се подобри достъпът до заетост.

Със законодателните промени ще се регламентира предоставянето на информация от Агенцията по заетостта на Агенцията за социално подпомагане за издадените решения на ръководителите на поделенията на Агенцията по заетостта, във връзка с изпълнение на политиката за социално подпомагане. Ще се регламентира възможността търсещите работа лица да ползват целия спектър от посреднически услуги във всички бюра по труда в страната, за да се подпомогнат по-ефективно и по-пълно да се отговори на потребностите от работна сила. С приемане на законодателни промени ще отпаднат ограниченията за достъп до „зелени работни места“ и всички безработни лица ще могат да работят на работни места в икономически дейности, които допринасят за опазване на околната среда. С промени в ЗНЗ ще се прецизира обхватът на групите в неравностойно положение на пазара на труда, като ще се насърчи балансираното участие на родителите с деца до 4-годишна възраст, ще се обединят в една група безработните младежи до 29-годишна възраст включително, както и ще се предефинира групата на по-възрастните безработни лица над 55 години поради увеличението на възрастта за пенсиониране. Ще се въведат и регулации във връзка с извършването на проверки по служебен път от поделенията на Агенцията по заетостта на декларирани обстоятелства от търсещото работа лице. Ще се синхронизират легалните определения за младежите и за лицата с трайни увреждания, съобразно специалните закони.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант на действие ще се прецизират нормативните разпоредби и ще се създадат условия за насърчаване на заетостта. Намалената санкция във връзка с правото на повторна регистрация осигурява възможности за подкрепа при търсене и наемане на работа чрез дирекциите „Бюро по труда“ и повишава шансовете за заетост на безработните лица, посредством намаляване на престоя на лицата извън системата по заетостта и съкращаване на периода на икономическа неактивност. Възможността за ползване на посредническите услуги във всяка дирекция „Бюро по труда“ и отпадане на ограниченията за наемане на работа на „зелени работни места“ ще има положителен

ефект за заетостта, получаване на доходи от труд и намаляване на риска от бедност. Чрез осигуряването на работна сила в съответствие с потребностите и предоставянето на субсидии ще се стимулира дейността на работодатели, които осъществяват стопанска дейност, която допринася за опазване на околната среда. Регламентираното предоставяне на информация от Агенцията по заетостта на Агенцията за социално подпомагане ще повиши ефективността на политиката по социално подпомагане, тъй като ще се осигурят обективни и актуални данни и ще се намалят рисковете от грешки.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани отрицателни въздействия върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

2.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: Не е идентифицирано пряко въздействие върху малките и средни предприятия, но индиректно стъпките за повишаване на заетостта ще имат положителен ефект.

Административна тежест: Без промяна.

4.3. По проблем 3: „Необходимост от преобразуване на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ чрез присъединяване към съществуваща административна структура – Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи“ в изпълнение на мярка от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти на Р България след присъединяването към ERM II“

Вариант 1 „Без действие“:

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:

Ако се приложи вариантът „Без действие“, ще се запази статутът на ДП БГЦПО, няма да могат да се реализират поетите ангажименти от страната във връзка с присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II), както и конкретните мерки от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти на Р България след присъединяването към ERM II, свързани с усъвършенстване рамката на управление на държавните предприятия. Няма да се изпълнят разпоредбите на §2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за публичните предприятия и приетите от Министерския съвет решения във връзка с дейностите и сроковете по преобразуване на държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не са идентифицирани положителни въздействия за заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Забавянето и/или стопирането на процеса по преобразуване на ДП БГЦПО ще доведе до несигурност и неяснота по отношение възможността за по-нататъшно предоставяне на услуги по обучение и професионално ориентиране на заети и безработни лица, както и услуги за повишаване на квалификацията на обучаващи на възрастни. Несигурността ще увеличи риска от загуба на висококвалифициран персонал – преподаватели в ДП БГЦПО. Ще е невъзможно да се изграждат нови или да се запазят и развият изградени партньорства с бизнеса на местно ниво за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение) и за повишаване на квалификацията на заетите лица. Министерството на труда и социалната политика няма да изпълни ангажиментите си по мерките за усъвършенстване на рамката за управление на държавните предприятия от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти на Р България след присъединяването към ERM II. Ще се ограничат възможностите за ЦРЧРРИ и ДП БГЦПО за обогатяване на портфолиото от услуги, за развитие и надграждане на дейността им на национално и местно ниво чрез реструктуриране на ДП БГЦПО и вливането му в ЦРЧРРИ, за развитие на услугите по обучение на безработни и заети лица, на държавни служители и служители в териториалните подразделения на ВРБ към МТСП.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:**Въздействия върху малките и средните предприятия:**

По-малко възможности за удовлетворяване на потребностите от работна сила на работодателите, особено на местно ниво.

Въздействия върху безработни лица, включително от неравнопоставените групи на пазара на труда:

Ограничаване на възможностите за повишаване на професионалната квалификация на лицата и последващото им включване в устойчива заетост.

Административна тежест: Без промяна.

Вариант 2 „Приемане на промени в ЗНЗ за преобразуване на ДП БГЦПО“:

2.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Описание:

Чрез приемане на промените в ЗНЗ ще се изпълнят разпоредбите на §2 от Закона за публичните предприятия, на Решение № 574 на Министерския съвет от 1 август 2022 г. за преобразуване на ДП БГЦПО в административна структура и т. 2 от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II). Ще се осигури правопримството на активите, пасивите, архива и на другите права и задължения на ДП БГЦПО от ЦРЧРРИ и отношенията във връзка с преобразуването на държавното предприятие. Ще се гарантира запазване и надграждане на дейността на предприятието в подкрепа на политиката за повишаване на качеството на работната сила.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Чрез вливането на ДП БГЦПО в структурата на ЦРЧРРИ ще се запази в максимална степен изградения капацитет по отношение на предоставяните от ДП БГЦПО услуги. Портфолиото от дейности на ЦРЧРРИ ще се обогати чрез специфичните дейности на ДП БГЦПО (повишаване на компетентностите на обучаващи на възрастни, тестване на иновативни практики с цел последващото им прилагане от други институции за професионално обучение, създаване на партньорства с представители на бизнеса във връзка с провеждане на обучение чрез работа, развиване на партньорства с чуждестранни обучаващи институции). Също така, специфичната дейност на ЦРЧРРИ по организиране на обучения за държавната администрация ще може да се организира на местно ниво, без да е необходимо служителите от местните администрации да се командирова в гр. София, или ще се съкрати пътуването и престоят в командировка до най-близкото териториално звено на обединената структура. Ще се осигури възможност за запазване на преподавателския състав на ДП БГЦПО, чиято професионална компетентност е развивана през годините. Ще се запази материално-техническата база (учебни пособия, компютърни конфигурации, ръчни и електрически инструменти и машини, необходими за провеждане на практическо обучение и друго оборудване). Ще продължат да се развиват дейностите по осигуряване на възможности за обучение на безработни лица от неравнопоставените групи на пазара на труда, които имат значителен социален ефект.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Необходимост от повторно лицензиране на голяма част от професиите и специалностите, по които ДП БГЦПО към настоящия момент притежава лицензия от Националната агенция за професионално образование и обучение, тъй като съгласно Закона за професионално образование и обучение правата по лицензията се прекратяват с прекратяване дейността на юридическото лице (ДП БГЦПО притежава лицензия за осъществяване на професионално обучение по 91 професии със 153 специалности, а ЦРЧРРИ – по 25 професии с 27 специалности). Промяната на правно-организационната форма води до необходимостта от провеждане на нова процедура за лицензиране на Център за информация и професионално ориентиране, с какъвто ДП БГЦПО разполага към настоящия момент.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

2.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Ще се запазят и разширят възможностите за удовлетворяване на потребностите от работна сила на работодателите, особено на местно ниво. Ще продължат да се развиват партньорства за обучение чрез работа, които предоставят възможност на работодателите да вземат пряко участие в обучителния процес и спомагат за придобиване от лицата на специфични знания и умения, от които имат нужда.

Въздействия върху безработни лица, включително от неравнопоставените групи на пазара на труда: Ще се разширят възможностите за достъп до качествено професионално обучение, за повишаване на професионалната квалификация на лицата, на пригодността им за заетост и последващото им включване в устойчива заетост.

Административна тежест: Без промяна.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1: Фрагментираният насърчителни мерки за заетост, регламентирани в Закона за насърчаване на заетостта според групата безработни лица, към която са насочени, не са гъвкави в достатъчна степен и не осигуряват възможности за бързи и ефективни преходи от безработица към заетост

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 1: Повишаване на ефекта от активната политика на пазара на труда чрез обединяване и допълване на съществуващи мерки за безработните лица и работодателите	ниска	висока
	Цел 2: Насърчаване участието на пазара на труда чрез прецизиране на разпоредби от ЗНЗ	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1: Повишаване на ефекта от активната политика на пазара на труда чрез обединяване и допълване на съществуващи мерки за безработните лица и работодателите	ниска	висока
	Цел 2: Насърчаване участието на пазара на труда чрез прецизиране на разпоредби от ЗНЗ	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1: Повишаване на ефекта от активната политика на пазара на труда чрез обединяване и допълване на съществуващи мерки за безработните лица и работодателите	ниска	висока
	Цел 2: Насърчаване участието на пазара на труда чрез прецизиране на разпоредби от ЗНЗ	ниска	висока

5.2. По проблем 2: Необходимост от прецизиране на нормативни разпоредби в ЗНЗ, за да се подобрят условията за насърчаване на заетостта и достъпа на търсещите работа лица до посреднически услуги

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 1: Повишаване на ефекта от активната политика на пазара на труда чрез обединяване и допълване на съществуващи мерки за безработните лица и работодателите	ниска	висока
	Цел 2: Насърчаване участието на пазара на труда чрез прецизиране на разпоредби от ЗНЗ	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1: Повишаване на ефекта от активната политика на пазара на труда чрез обединяване и допълване на съществуващи мерки за безработните лица и работодателите	ниска	висока
	Цел 2: Насърчаване участието на пазара на труда чрез прецизиране на разпоредби от ЗНЗ	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1: Повишаване на ефекта от активната политика на пазара на труда чрез обединяване и допълване на	ниска	висока

	съществуващи мерки за безработните лица и работодателите		
	Цел 2: Насърчаване участието на пазара на труда чрез прецизиране на разпоредби от ЗНЗ	ниска	висока

5.3. По проблем 3: Необходимост от преобразуване на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ чрез присъединяване към съществуваща административна структура – Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи, в изпълнение на мярката от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажменти на Р България след присъединяването към ERM II

		Вариант „Без действие“	Вариант 2
Ефективност	Цел 1: Преобразуване на ДП БГЦПО в административна структура	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1: Преобразуване на ДП БГЦПО в административна структура	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1: Преобразуване на ДП БГЦПО в административна структура	ниска	висока

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Фрагментираните насърчителни мерки за заетост, регламентирани в Закона за насърчаване на заетостта според групата безработни лица, към която са насочени, не са гъвкави в достатъчна степен и не осигуряват възможности за бързи и ефективни преходи от безработица към заетост:

Вариант 2 „Приемане на промени в ЗНЗ, които регламентират обединена и допълнена насърчителна мярка за заетост на безработни лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда“

По проблем 2: Необходимост от прецизиране на нормативни разпоредби в ЗНЗ, за да се подобрят условията за насърчаване на заетостта и достъпа на търсещите работа лица до посреднически услуги:

Вариант 2 „Приемане на промени в ЗНЗ, с които се прецизират нормативни разпоредби, с цел подобряване на условията за насърчаване на заетостта и достъпа на търсещите работа лица до посреднически услуги“

По проблем 3: Необходимост от преобразуване на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“ чрез присъединяване към съществуваща административна структура – Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи, в изпълнение на

мярка от Плана за действие за изпълнение на последващите ангажменти на Република България след присъединяването към Валутния механизъм II (ERM II):

Вариант 2 „Приемане на промени в ЗНЗ за преобразуване на ДП БГЦПО“.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителните варианти (включително по отделните проблеми):

☐ Ще се увеличи

☐ Ще се намали

☒ Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителните варианти (включително по отделните проблеми)?

☐ Да

☒ Не

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителните варианти (включително по отделните проблеми)?

☐ Да

☒ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителните варианти въздействат върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

☐ Акът засяга пряко МСП

☒ Акът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителните варианти (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани потенциални рискове.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

☐ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

☒ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Най-важните въпроси за обществените консултации са:

- Подходящи ли са предложените изменения и допълнения в Закона за насърчаване на заетостта с оглед повишаване ефективността на прилаганите мерки и прецизирането на текстовете на действащия ЗНЗ?

- Ясни и конкретни ли са предложените разпоредби?

- Други предложения и коментари.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта, мотивите към него, както и частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ при Министерския съвет ще бъдат публикувани на Портала за обществени консултации на Министерския съвет и на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика, като срокът за получаване на предложения и становища ще бъде 30 дни. Справката за отразените становища ще бъде публикувана на Портала за обществени консултации на Министерския съвет и на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐ Да

☒ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

☐ Да

☒ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Не е приложимо.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Административна статистика на Агенцията по заетостта – относно реализацията на насърчителните мерки за заетост, включени в Националния план за действие по заетостта през 2022 г. и данни за ситуацията на неравнопоставените групи на пазара на труда.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Искрен Ангелов, директор на дирекция „Политика на пазара на труда и трудова мобилност“

Дата: м. декември 2022 г.

21.12.2022 г.

X И. Ангелов

ИСКРЕН АНГЕЛОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ ППТТМ
Signed by: Iskren Ivanov Angelov